

Ruim een kwart van de advocaten is na tien jaar vrijwillig aangesloten bij de Geschillencommissie Advocatuur. De Orde beveelt deelname al jaren aan. Waarom tot nu toe maar een kwart? ‘We zijn betrekkelijk kritisch in de beoordeling van declaraties. Maar we bieden ook een goede incassoweg. Waarschijnlijk weten veel advocaten dat niet.’

Geschillencommissie Advocatuur bestaat tien jaar

‘Wat had een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat behoren te doen?’

.....
Michel Knapen
journalist
.....

Aansluiten bij de Geschillencommissie Advocatuur? Dat de Nederlandse advocaten verdeeld zijn, illustreert wel de binnenstad van Tilburg. Twee kantoren, elk aan weerszijde van een stratenblok, denken er totaal anders over.

‘We zien er de wenselijkheid noch de noodzaak van in’, reageert Koen Peters van Mannaerts Appels. ‘Het aantal geschillen met cliënten is zeer gering. Wij treden bovendien vooral op namens professionele opdrachtgevers en veel minder voor consumenten. Naar mijn idee is de Geschillencommissie veeleer bedoeld

voor laatste groep.’ Geschillen over de hoogte van declaraties kunnen volgens Peters goed worden opgelost via de wettelijk voorgeschreven procedure van de begroting door de Raad van Toezicht. En voor de enkele keer dat het een aansprakelijkstelling betreft, is er de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Peters: ‘Bij de intake van een nieuwe zaak moet met de cliënt worden besproken en overeengekomen dat je eventuele geschillen laat lopen via de Geschillencommissie. Dat leidt de aandacht te zeer af van de kwestie waarvoor cliënt bij de advocaat komt.’

Een blok verderop is de stemming anders. ‘Wij hebben ons tien jaar geleden direct bij de Geschillencommissie aangesloten’, zegt Bert van Schaick van Linssen Advocaten. ‘Wij pretenderen hoge kwa-

liteit te leveren. Daarbij hoort dat de cliënt die over onze kwaliteit twijfelt, een eenvoudige ingang moet hebben om die kwaliteit te laten beoordelen. De tuchtrechtelijke procedure heeft voor de cliënt iets mystieks en biedt hem uiteindelijk weinig soelaas. Schadevergoeding kan hij niet vorderen. Als hij dat na de tuchtrechtelijke uitspraak alsnog doet, kan zijn vordering intussen zijn verjaard. Hij ondervindt in elk geval dat de civiele rechter niet aan de tuchtrechtelijke uitspraak is gebonden. Verder zijn de kosten die hij ten behoeve van de tuchtrechtelijke procedure heeft gemaakt, niet verhaalbaar.’ Bijkomend voordeel van de procedure voor de Geschillencommissie is volgens Van Schaick dat ook advocaten, zonodig door een tegenvordering, hun facturen kunnen incasseren.

Paul van Steen

Vooralsnog vormt het kantoor van Van Schaick een minderheid: 28% van de advocaten is aangesloten bij de Geschillencommissie Advocatuur. 'De aangesloten leden zijn heel divers', reageert Paul van Steen, advocaatlid in de commissie. 'In die zin valt het percentage mee. Wel moeten we aandacht blijven vragen voor het werk van de commissie. Een percentage hoger dan 28 zou mooi zijn.'

Dat vindt ook Jan van der Groen, voorzitter van de geschillencommissie en vicepresident in de Rechtbank Rotterdam. 'Ook advocaten die niet zijn aangesloten, kunnen via een akte van compromis bij de commissie komen. Eigenlijk is het percentage dus wat hoger. Maar het blijft aan de magere kant.'

Bewijslast en stelplicht

Volgens Van Steen wordt er vooral geklaagd over de hoogte van de declaratie 'in combinatie met de bejegening'. 'Advocaten zijn slecht bereikbaar, bellen niet terug of hebben niet gezegd dat de cliënt in aanmerking kan komen voor gefinancierde rechtsbijstand. Of ze zeggen dat ze de zaak wel zullen winnen, maar verliezen die dan toch. Allemaal niet-tuchtwaardige klachten, maar huis-tuin-keukenklachten die wel tot onvrede bij de cliënt kunnen leiden.' Het gedrag van de raadsman wordt getoetst aan wat een 'redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat' had behoren te doen.

Van der Groen: 'Dat is gebaseerd op de overeenkomst van opdracht, en er zit ook een stukje tuchtrecht en gedragsregels in, maar vooral professionaliteit.'

.....
 'De advocaat komt er niet mee weg door te zeggen dat hij zijn cliënt goed heeft voorgelicht: dat moet op papier staan'

Jaarlijks 300 nieuwe zaken

Het aantal nieuwe zaken (geschillen waarvoor een dossier wordt aangelegd) schommelt de laatste twee jaar net boven de 300. Vorig jaar verzond de Commissie 173 uitspraken. Een selectie van uitspraken wordt geregeld gepubliceerd in dit blad.

Tot € 10.000

De Geschillencommissie Advocatuur behandelt geschillen over de kwaliteit van de dienstverlening door advocate en daarmee samenhangende financiële problemen, zoals onbetaalde declaraties (ongelimiteerd) of schadeclaims van cliënten (door het Verbond van Verzekeraars gemaximeerd op € 10.000).

Begrotingsprocedure Raad van Toezicht verdwijnt

De Wet Tarieven in Burgerlijke Zaken wordt igetrokken; het desbetreffende wetsontwerp is aangemeld voor plenaire behandeling in de Tweede Kamer. Met de intrekking ontvalt de wettelijke grondslag aan de begrotingsprocedure. De declaratie-incasso bij de Commissie biedt een alternatief voor deze procedure.

Het is een open norm en dat maakt ons werk makkelijker dan dat van de Raden van Toezicht: daar zijn de normen strikter.'

De cliënt kan dan, als de Geschillencommissie het eens is met zijn klacht, tot € 10.000 schadevergoeding krijgen. Van Steen: 'De commissie is redelijk streng

.....
We bieden ook een
goede incassoweg,
waarschijnlijk weten
veel advocaten dat niet
.....

Maar is de klager niet bij voorbaat in het nadeel, omdat hij een geschil uitvecht met iemand die gewend is te procederen, en dan nog wel voor een commissie waarin minstens twee juristen zitten? 'Een advocaat is gewend een procedure te voeren voor een cliënt, niet tegen', zegt Van Steen. 'Advocaten voelen zich voor de commissie niet altijd op hun gemak, want ze worden stevig aan de tand gevoeld. En de meeste klagers kunnen goed het woord voeren, omdat het meestal niet gaat om puur juridische onderwerpen. Klagers komen bij ons goed aan hun trekken.'

Van der Groen vindt het belangrijk dat klagers duidelijk wordt gemaakt dat de commissie onafhankelijk is, ook al zit er een advocaat in. 'Maar we horen eigenlijk nooit klachten over de samenstelling van de commissie.'

Die onafhankelijkheid werkt naar twee kanten: ook advocaten kunnen er baat bij hebben. 'We moeten duidelijk maken dat we streng zijn voor advocaten, maar ook dat een cliënt niet kan eisen dat zijn zaak wordt gewonnen', zegt Van Steen. 'We beoordelen op inspanningsverplichtingen, niet op resultaat. Het helpt overigens wel wanneer advocaten eerder excuses aanbieden of fouten erkennen. Daarmee ondervang je klachten en een gang naar de Geschillencommissie.'

Voorzitter Van der Groen heeft wel een idee waarom advocaten huiverig zijn om zich aan te sluiten bij de Geschillencommissie Advocatuur: 'We zijn betrekkelijk kritisch in de beoordeling van declaraties. Maar we bieden ook een goede incassoweg. Waarschijnlijk weten veel advocaten dat niet.'

ten aanzien van de voorlichting die de advocaat moet geven, over bijvoorbeeld zijn kosten en de mogelijkheid van gefinancierde rechtsbijstand. De bewijslast ligt bij de advocaat. Als de cliënt zegt: mijn advocaat heeft dat niet gezegd, dan moet de advocaat aantonen dat hij wél goed heeft voorgelicht. De advocaat komt er niet mee weg door te zeggen dat hij zijn cliënt goed heeft voorgelicht: dat moet op papier staan. De commissie is op dit punt steeds strengere eisen gaan stellen. De advocaat wordt in zo'n geval niet meer op zijn woord geloofd.'

Van der Groen: 'Er wordt vaak beweerd dat de klagende cliënt op een achterstand staat omdat de bewijslast bij hem ligt. Ik ben het daar niet mee eens. Een cliënt kan klagen als zijn advocaat

op comparitie heeft vergeten bepaalde argumenten te noemen. We lezen dat na in de stukken en zien dan wie er gelijk heeft. De bewijslast valt dus erg mee, de stelplicht is eigenlijk veel belangrijker.'

Aan de tand

Van Steen en Van der Groen vinden de procedure voor de Geschillencommissie laagdrempelig, maar beiden noemen de mogelijke reisafstand een bezwaar, omdat de commissie in slechts vier plaatsen zitting houdt. Van der Groen: 'Iemand uit Groningen met een klacht over een laag bedrag moet naar Utrecht, dat is soms wat ver. En mensen met een kleine beurs kunnen een klacht wel eens niet doorzetten vanwege de financiële bijdrage die iedere klager verschuldigd is.'